

Asia: VN/11538/2021

Sosiaali- ja terveysministeriön asetustalon lausunto terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen laaturekistereistä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Psoriasisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto laaturekistereitä koskevan asetuksen luonnoksesta. Toteamme, että hoidon laadun ja vaikuttavuuden sekä niissä mahdollisesti ilmenevien alueellisten erojen seuranta on ensiarvoisen tärkeää, kun väestön terveyseroja halutaan kaventaa ja hoitotuloksia parantaa. Liitto kiittää päätöstä perustaa ensimmäiset pysyvät terveydenhuollon laaturekisterit.

Asetusluonnoksessa perustettavaksi esitetyt rekisterit ovat hyvin perusteltuja ja niiden painoarvo sekä väestön terveyden että yhteiskunnan kustannusten näkökulmasta on suuri. Erityisesti Psoriasisliitto kiittää reuma-, diabetes- ja sydänsairauksien huomioimista nyt perustettavaksi esitetyissä laaturekistereissä.

Psoriasis on koko kehon tulehduksellinen pitkäaikaissairaus, joka aiheuttaa iho- ja niveloireita sekä lisää riskiä sairastua useisiin muihin sairauksiin kuten diabetes, sydän- ja verisuonisairaudet, tulehdukselliset suolistosairaudet ja masennus. Psoriasista sairastaa Suomessa noin kaksi prosenttia väestöstä eli noin 100 000 henkeä. Arviolta 10-30 prosentilla psoriasista sairastavista on myös nivelpsoriasis. Maailman terveysjärjestö WHO:n vuoden 2014 päätöslauselmassa psoriasiksesta todetaan, että psoriasis on krooninen, tarttumaton, kivulias ja toimintaa estävä sairaus, johon ei ole parannuskeinoja.

Psoriasiksen Käypä hoito –suositusten mukaan psoriasiksen hoidon tavoitteena on oireiden minimointi. Suositus korostaa myös liitännäissairauksien hoidon tärkeyttä osana psoriasiksen hoitoa. Kohonnut liitännäissairauksien riski liittyy erityisesti vaikeaan psoriasikseen ja sen aiheuttamaan kehon tulehdustilaan. Maailman terveysjärjestö WHO:n vuoden 2016 globaalin psoriasisraportin mukaan psoriasikseen tulee olla tarjolla kokonaisvaltaista hoitoa, ja hoidon arviointi on keskeistä.

Psoriasiksen hoidosta suuri osa toteutetaan perusterveydenhuollossa. Psoriasiksen Käypä hoito – suosituksessa linjataan erikoissairaanhoidon ohjaamisen kriteereistä ja todetaan, että myös erikoislääkärikonsultaation jälkeen potilas ohjataan perusterveydenhuoltoon, kun hoitotasapaino on saavutettu tai jos valittu hoitomuoto ei edellytä erikoislääkärin seurantaa.

Psoriasista sairastavat itse kiittävät erikoissairaanhoidon osaamista ja ovat siihen erittäin tyytyväisiä, mutta näkevät perusterveydenhuollossa olevan parannettavaa useilla eri osa-alueilla. Suurin osa psoriasista sairastavista tullaan jatkossakin hoitamaan perusterveydenhuollossa, ja tästä syystä perusterveydenhuollon tulee olla riittävän laadukasta ja tehokasta, jotta sairaus pysyy hallinnassa, sairastavan työ- ja toimintakyky säilyvät ja mahdollisimman suuri osa liitännäissairauksista voidaan välttää. Liitto korostaa, että psoriasiksen hoidon laadun ja vaikuttavuuden seuranta on siksi erittäin tärkeää.

Nyt perustettavaksi esitettävään tulehduksellisten reumasairauksien rekisteriin sisältyy jo yhtenä sairautena nivelpsoriasis. Liitto kiittää nivelpsoriasiksen huomioimista laaturekisteritoiminnassa ja toteaa, että edellä mainitut seikat liitännäissairauksien seurannan ja perusterveydenhuollon laadun tärkeydestä pätevät ihopsoriasiksen lisäksi yhtä lailla nivelpsoriasikseen.

Psoriasisliitto korostaa, että iho- ja nivelpsoriasiksessa on kyse samasta, koko kehon tulehduksellisesta sairaudesta (psoriatic disease), joka voi eri ihmisillä oireilla eri tavoin. Suurimmalla osalla nivelpsoriasista sairastavista on myös ihopsoriasis, joka aiheuttaa yhtä lailla tarpeen seurata hoidon laatua ja vaikuttavuutta. Liitto korostaa, että tästä syystä iho- ja nivelpsoriasiksen erottelu ei ole tarkoituksenmukaista, ja että psoriasis kokonaisuudessaan tulee sisällyttää terveydenhuollon laaturekistereihin mahdollisimman pian.

Psoriasisliitto näkee tärkeänä, että THL:n resurssit kehittää eri sairauksien laaturekistereitä turvataan jatkossakin, jotta väestölle voidaan tuottaa terveyshyötyä mahdollisimman laajasti. Tarjoamme mielellämme asiantuntemustamme THL:n käyttöön psoriasista koskevassa laaturekisterityössä.

Bäckman Sonja
Psoriasisliitto ry

Karhunen Hanna
Psoriasisliitto ry

